

Περιφέρεια Κρήτης

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης

Δουκός Μποφώρ 7

71 202 Ηράκλειο Κρήτης

www.perkritis.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

Δύναμη, σχέδιο, προοπτική

Δύναμη, σχέδιο, προοπτική

Σταύρος Αρναουτάκης Περιφερειάρχης Κρήτης

Η Περιφέρεια Κρήτης, έχοντας θέσει ως στρατηγικό στόχο την εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τον αναπροσανατολισμό της περιφερειακής οικονομίας, την κοινωνική συνοχή και γενικότερα την ανάπτυξη της νήσου, με όρους έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, αξιοποιεί τους πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η κρίση, η οποία έπληξε την Ελλάδα, μας έφερε αντιμέτωπους με μια διαφορετική πραγματικότητα, που απαιτεί αξιοποίηση κάθε παραγωγικής ευκαιρίας, η οποία στηρίζεται στη γνώση και την καινοτομία, σέβεται και αναδεικνύει το φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό μας. Απαιτεί αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και ενθάρρυνση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη» 2014-2020 μπορεί να αποτελέσει για την Περιφέρειά μας το μέσο, το οποίο θα υποστηρίξει τα παραπάνω, συνεργώντας με τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ και τις πρόσθετες χρηματοδοτήσεις που επιδιώκουμε.

Το ΕΠ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 ανοίγει νέους ορίζοντες στην ανάπτυξη του τόπου μας με επιλογές, που αντιμετωπίζουν αδυναμίες στην παραγωγική διαδικασία και ενισχύουν τα ισχυρά σημεία της περιφερειακής οικονομίας. Υποστηρίζει κρίσιμα θέματα, που αφορούν στην κοινωνική συνοχή των κατοίκων του νησιού μας, όπως αυτό της καταπολέμησης της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης. Όμως, την ίδια στιγμή, έρχεται αντιμέτωπο με σοβαρές προκλήσεις και δυσκολίες, τις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί: Κυβέρνηση, Περιφέρεια, Δήμοι, Κοινωνικοί Εταίροι.

Η Περιφέρεια Κρήτης επενδύει στη συνεργασία και ενημέρωση όλων των φορέων, από το σχεδιασμό των έργων, μέχρι την παράδοσή τους στους πολίτες της Κρήτης. Βασική μας επιδίωξη είναι η κατάκτηση κοινής αντίληψης για τους στόχους που έχουμε θέσει, αλλά και για τις προϋποθέσεις επίτευξής τους.

Η ανάπτυξη του τόπου μας απαιτεί συνεχή και αδιάκοπη προσπάθεια, γι' αυτό δεν εφησυχάζουμε. Εργαζόμαστε για την αξιοποίηση των πόρων όλων των χρηματοδοτικών μέσων, για την υλοποίηση έργων με σημαντικό αναπτυξιακό αποτύπωμα, προς όφελος των πολιτών της Κρήτης.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στόχος: η προστασία και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ορθολογική διαχείριση των υδάτων, υγρών αποβλήτων και απορριμμάτων, η μείωση των εκπομπών του CO₂ μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας και η προσαρμογή της Κρήτης στην κλιματική αλλαγή.

Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

Ενίσχυση της εκπαίδευσης και κοινωνικής συνοχής στην Κρήτη

Στόχος: η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Κρήτης, εξασφαλίζοντας σύγχρονες υποδομές εκπαίδευσης υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

Πρώθηση της απασχόλησης και προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές

Στόχος: η διευκόλυνση της ένταξης του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας, με ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.

Στόχος: η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και των παραγωγικών φορέων της Κρήτης, μέσω της αξιοποίησης της καινοτομίας, της διασύνδεσης των κλάδων παραγωγής, της εξωστρέφειας και της ενίσχυσης αναδυόμενων κλάδων.

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης

7 Άξονες Προτεραιότητας

Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Στόχος: η ενεργός ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, η καταπολέμηση της φτώχειας, η προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και η ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας.

Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

ΟΙ ΠΟΡΟΙ

Συνολικός προϋπολογισμός Προγράμματος: **449.652.852 €**

Πηγή Χρηματοδότησης:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
≈360 εκατ. €

80%

Εθνικοί Πόροι
≈90 εκατ. €

20%

Συνεισφορά Ευρωπαϊκών Ταμείων:

Ευρωπαϊκό
Ταμείο
Περιφερειακής
Ανάπτυξης
(ΕΤΠΑ)

81%

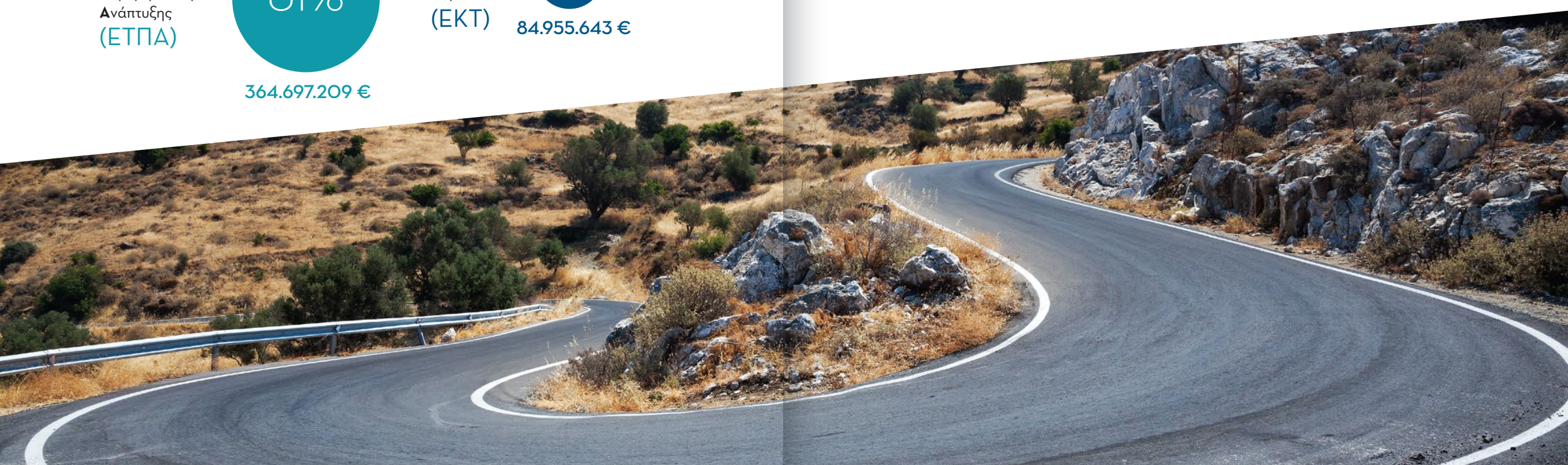
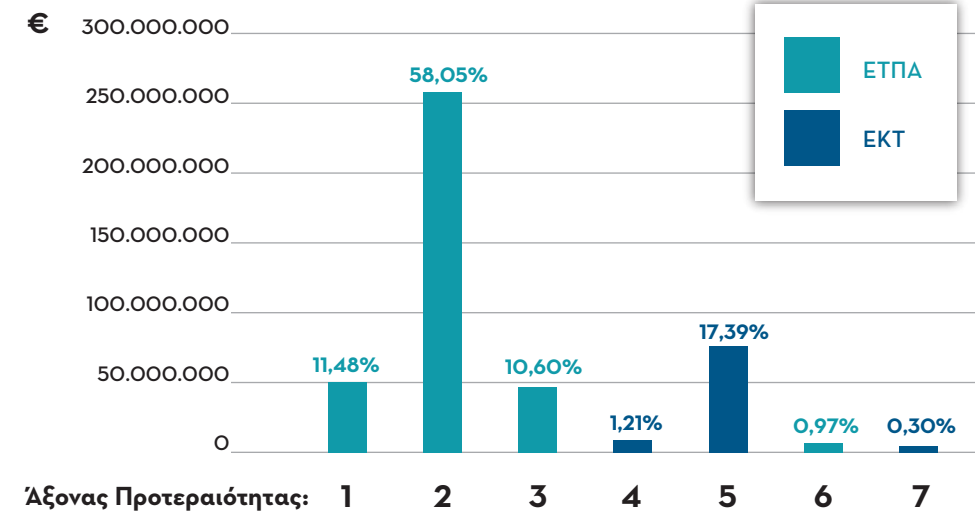
Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό
Ταμείο
(ΕΚΤ)

19%

84.955.643 €

364.697.209 €

Προϋπολογισμός των Αξόνων Προτεραιότητας:

ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Α. Ενισχύεται η καινοτόμος επιχειρηματικότητα στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, μέσω δέσμης δράσεων, που υποστηρίζουν:

1. **Συμπράξεις επιχειρήσεων με φορείς της γνώσης**, για αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τεχνολογίας.
2. **Νεοφυείς επιχειρήσεις**, για εξασφάλιση πρόσβασης σε κεφάλαια και εξειδικευμένες υπηρεσίες.
3. **Υφιστάμενες επιχειρήσεις**, για βελτίωση των προϋποθέσεων τραπεζικού δανεισμού και αναβάθμισης της παραγωγικής τους διαδικασίας.

Β. Ενσωματώνονται οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους παραγωγικούς τομείς και τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αναβαθμίζεται το περιβάλλον, αντιμετωπίζεται η κλιματική αλλαγή και βελτιώνεται η βιώσιμη κινητικότητα, μέσω δέσμης δράσεων που υποστηρίζουν:

1. την **ενεργειακή αναβάθμιση** των δημόσιων κτιρίων και των κατοικιών
2. την εφαρμογή **ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης κινδύνων** που δύνανται να προκληθούν από πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, σεισμούς, διάβρωση ακτών και εδαφών κ.λπ.
3. τη συμπλήρωση **υποδομών διαχείρισης υγρών αποβλήτων** σε παράκτιες και οικολογικά ευαίσθητες περιοχές
4. την **ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων** της Περιφέρειας
5. την ολοκλήρωση των αρχαιολογικών μουσείων της Κρήτης, την ανάδειξη και ενοποίηση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων
6. την **αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος**
7. τη βελτίωση της περιφερειακής κινητικότητας και **οδικής ασφάλειας** του επαρχιακού και εθνικού δικτύου της Κρήτης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Αναβαθμίζεται η ποιότητα ζωής των κατοίκων της Κρήτης, μέσω της βελτίωσης των συνθηκών εκπαίδευσης, κοινωνικής πρόνοιας και υγείας, με δράσεις, που υποστηρίζουν τη συμπλήρωση των υποδομών:

1. πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας **υγείας**
2. **κοινωνικής πρόνοιας** και **βρεφονηπιακών σταθμών**
3. **εκπαίδευσης** όλων των βαθμίδων, με προτεραιότητα στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Αντιμετωπίζονται οι επιπτώσεις της κρίσης και ειδικότερα του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας.

Πρωθιείται δέσμη δράσεων που υποστηρίζουν:

1. την **ενεργό ένταξη** στην αγορά εργασίας
2. την προαγωγή της **κοινωνικής επιχειρηματικότητας**
3. τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας **κοινωνικές υπηρεσίες**
4. τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες **πρωτοβάθμιας και ψυχικής υγείας**
5. την **ενσωμάτωση** των κοινωνικά και οικονομικά **ευπαθών ομάδων**.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Στο ΕΠ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 εφαρμόζονται 3 τύποι χωρικών παρεμβάσεων:

Α. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΒΑΑ)

Οι Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), μέσω Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), εφαρμόζονται στα αστικά κέντρα Ηρακλείου και Χανίων.

26.573.613 € διατίθενται για την υλοποίηση των δύο ΣΒΑΑ:

- «**Ηράκλειο: Έξυπνη - Συνεκτική Πόλη, Τόπος Συνάντησης 5+1 Πολιτισμών**» με Αστική Αρχή, το Δήμο Ηρακλείου και
- «**Αναζωογόνηση του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής**» με Αστική Αρχή το Δήμο Χανίων.

Β. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΟΧΕ) εκτός περιοχών ΣΒΑΑ

Οι Στρατηγικές Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (εκτός περιοχών ΣΒΑΑ) εφαρμόζονται:

- Στις περιοχές **UNESCO της Κρήτης** (Γεωπάρκα Ψηλορείτη και Σητείας, Βιοσφαιρικό Απόθεμα Λευκών Ορέων - Σαμαριά).
- Στους Δήμους Ρεθύμνου και Αγ. Βασιλείου, της **ΠΕ Ρεθύμνου**.
- Στους Δήμους Αγ. Νικολάου, Ιεράπετρας και Οροπεδίου Λασιθίου, της **ΠΕ Λασιθίου**.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε **31.300.000 €**

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΑΠΤοΚ-ΕΚΤ)

Οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων αντανακλούν τοπικούς στόχους, βασισμένους σε διαπιστωμένες ανάγκες και προβλήματα. Επιδιώκουν την αναζήτηση λύσεων και παρεμβάσεων, που δεν προβλέπονται στις οριζόντιες δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Τα ΤΑΠΤοΚ-ΕΚΤ του ΕΠ Κρήτη 2014-2020 εφαρμόζονται στις περιοχές Leader 2014-2020, από τις ΟΤΔ, που υλοποιούν τα εν λόγω προγράμματα στην Κρήτη.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε **5.000.000 €**